

EDITORIAL

Vážení čtenáři,

dostává se Vám do rukou první monotematické dvojčíslo časopisu *Acta Universitatis Carolinae – Studia Territoria* za rok 2014.

Předložený svazek nabízí, vedle jiného, tři originální studie věnované vybraným méně známým, leč o to významnějším kapitolám z moderních dějin a aktuálního dění v Rusku za vlády V. I. Lenina resp. V. V. Putina.

Svazek otevírá sonda do historie vzájemných vztahů Sovětského Ruska a Afghánistánu po bolševickém převratu v roce 1917. Text Petra Nováka, opírající se o vytěžení ruských archivních pramenů a dokumentárních edic, nás tímto zavádí do období dozívající Velké hry mezi Britským impériem a Ruskou říší o podmanění střední Asie, kde na Afghánistán připadala role nárazníkového pásma mezi oběma koloniálními velmocemi. Článek sleduje evoluci politiky ruských bolševiků vůči afghánskému emírovi, vedoucí v roce 1919 až k plnohodnotnému navázání diplomatických styků. Ukazuje, nakolik původně snad i defenzivní akce, motivovaná snahou o zajištění bezpečnosti jižních hranic, plynule degradovala v nástroj ofenzivního expanzionismu s cílem podkopat pozice Velké Británie v regionu, penetrovat komunistickou ideologií oblasti táhnoucí se dále na jih a zažehnout plamen proletářské revoluce až u břehů Indického oceánu.

Následující dvě studie nás již přenášejí do postsovětského období. Příspěvek Karla Svobody se zabývá historickou politikou Kremlu za vlády Vladimira Putina. Aktuální – i ve světle poslední ruské agrese proti Ukrajině – studie zkoumá manipulaci historickým vědomím a její funkci v kontextu budování novodobé státní ideologie. Jedno z čelních míst – vedle kultu osobnosti Vladimira Putina – zaujímá v této souvislosti svérázně pojímaný odkaz vítězství Sovětského svazu v boji proti fašismu. Bezpečnostní kulturu Kremlu, jakož i zdroje, z nichž současná ruská zahraniční a bezpečnostní politika vychází, na základě vyhodnocení

nejdůležitějších koncepčních a doktrinárních dokumentů z období let 2000 až 2008 přibližuje pak přehledová stať Lukáše Tichého.

Věříme, že shledáte četbu předloženého svazku přínosnou a inspirativní a čas jí strávený smysluplně vynaloženým.

Za redakční radu
Jan Šír